

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1794	Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Τρίτη 25 Δεκεμβρίου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

«Ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος»

«Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια (μόνος)» (Ψαλμ. 76,14-15)

Η γενεά μας, ἀγαπητοί μου, εἶνε γενεὰ ἀντι-**φ**ατική, ἡ ἐποχή μας εἶνε ἀπὸ τίς πιὸ ἀνή-
συχες. Ὁ αἰώνας αὐτὸς ἀπὸ πλευρᾶς ἐπιστή-
μης εἶνε αἰώνας μεγάλων ἀνακαλύψεων, ἐνῶ ἀ-
πὸ πλευρᾶς εὐημερίας παρουσιάζει κάτι τὸ ὀ-
ξύμωρο· ἀπ' τὸ ἕνα μέρος κάποιοι δυστυχοῦν
καὶ πεθαίνουν, ἀπὸ τὸ ἄλλο μαζεύτηκε πλοῦ-
τος στὰ χέρια λίγων πού τὸν σπαταλοῦν. Ἀπὸ
πλευρᾶς δὲ θρησκείας –πού μᾶς ἐνδιαφέρει,
γιατὶ αὐτὴ εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ πολιτισμοῦ–, εἶνε
αἰώνας ἀπιστίας, γιὰ τὸν ὁποῖον ἀρμόζει νὰ ἐ-
παναληφθῇ ὁ ἔλεγχος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ. «Ἔγενεά ἀπιστος καὶ διεστραμ-
μένη! ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν;» (Ματθ. 17,17. Μάρκ. 9,19. Λουκ. 9,41).

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ αἰῶνος μας, οἱ εὐπιστοι
σὲ ὅλα, ὡς πρὸς τὴ θρησκεία μας εἶνε δύσπι-
στοι. Δὲν πιστεύω, ἂν δὲν δῶ θαῦμα, σοῦ λέ-
νε. Ἀλλὰ τὸ **θαῦμα** ἔχει δύο ἔννοιες· θαῦμα
εἶνε ἢ κάτι πού προκαλεῖ τὸ θαυμασμό γιὰ
τὴν τέχνη πού εἶνε φτειαγμένο καὶ τίς ιδιότη-
τες μὲ τίς ὁποῖες εἶνε ἐφωδιασμένο, ἢ ἕνα
ἐκτακτὸ ὑπερφυσικὸ γεγονός. Ὑπὸ τὴν πρῶ-
τῃ ἔννοια θαύματα εἶνε γεμάτη ἡ **φύσι** γύρω
μας μὲ τὰ μυστήρια πού κρύβει· ὁ σπόρος πού
ρίχνεις στὴ γλάστρα καὶ βγαίνει ἕνα λουλούδι,
αὐτὸ τὸ χῶμα τῆς γῆς πού τρέφει χιλιάδες τώ-
ρα χρόνια τοὺς ἀνθρώπους, τὰ δέντρα, τὰ ζῶα,
τὰ πουλιά, τὰ ἔντομα, ὅλη ἡ δημιουργία τοῦ
κόσμου ἀπὸ τὸ μηδέν. Αὐτὰ εἶνε πρῶτη, ἡ κα-
τώτερη κλίμακα. Ὑπάρχει καὶ ἡ ἀνώτερη· ἐδῶ
ὑπάγονται ἐκεῖνα τὰ **ἐκτακτὰ γεγονότα** πού
συμβαίνουν στὴ ζωὴ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ὁποῖα
ἐκφεύγουν ἀπὸ τὴν τάξι τῶν φυσικῶν νόμων
καὶ ἀγγίζουσι πλέον τὸν καθαρὰ πνευματικὸ
καὶ μυστηριώδη κόσμον. Ποιὰ εἶνε αὐτά; Τὰ
πρῶτα τὰ βρίσκουμε στὸ μεγάλο βιβλίον τῆς
φύσεως. Τὰ δεύτερα πού θὰ τὰ βροῦμε;

Μὴ διαβάσετε πολλὰ. Ὑπάρχουν δύο βιβλία·
αὐτὰ σᾶς συνιστῶ νὰ μελετᾶτε. Τὸ ἕνα εἶνε

τὸ μεγάλο πολυσέλιδο βιβλίον πού λέγεται **φ**-
υ-**σ**-**ι**-**κ**-**ὸ**-**ς** **κ**-**ὸ**-**ς**-**μ**-**ο**-**ς**. Τὸ ἄλλο βιβλίον εἶνε πολὺ μικρό·
ἀλλ' ἐὰν δὲν διαβάσετε τὸ μικρό, δὲν ἐξηγεῖ-
ται τὸ μεγάλο. Καὶ τὸ μικρὸ αὐτὸ βιβλίον, πού
ὁ καθένας μπορεῖ νὰ τὸ ἴχῃ στὴν τσέπη του –κι
ἀλλοίμονο ἂν δὲν τὸ ἔχουμε καὶ δὲν τὸ δια-
βάσουμε καὶ δὲν τὸ ἐφαρμόσουμε–, εἶνε ἡ **ἁ**-
γ-**ί**-**α** **Γ**-**ρ**-**α**-**φ**-**ή**. Τὰ μεγάλα θαύματα εἶνε ἐκεῖ.

Ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσουμε καὶ ποῦ νὰ τελειώ-
σουμε; Ἡ δημιουργία! Θαῦμα δὲν εἶνε ἡ προ-
έλευσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ ἕνα ἀν-
θρωπο καὶ ἕνα ζεῦγος κατὰ τὸ λόγο τοῦ Δημι-
ουργοῦ «*Ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πλη-
ρώσατε τὴν γῆν...*» (Γέν. 1,28); Θαῦμα ἔπειτα δὲν εἶ-
νε ἐκεῖνη ἡ ἀφλεκτος βάτος πού εἶδε ὁ Μω-
υσῆς; Θαῦμα δὲν εἶνε ὅτι τὰ νερὰ τοῦ Νεῖλου
μεταβλήθηκαν σὲ αἷμα; Θαῦμα δὲν εἶνε ὅτι μὲ
τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ σχίστηκε ἡ Ἐρυθρὰ θά-
λασσα καὶ πέρασαν οἱ Ἰσραηλίτες; Θαῦμα δὲν
εἶνε ὅτι οἱ Τρεῖς Παῖδες ἔμειναν ἄθικτοι μέσα
στὸ φλογισμένο καμίνι; Θαῦμα δὲν εἶνε ὅτι ἄγ-
γελος Κυρίου ἔφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων
καὶ δὲν πείραξαν τὸν προφήτη Δανιήλ; Θαύμα-
τα γεμάτη ἡ ἁγία Γραφή. Θαύματα στὰ στοι-
χεῖα τῆς φύσεως, τῆ γῆ καὶ τῆ θάλασσα, ἀλλὰ
καὶ πάνω στὸν ἥλιον μὲ τὸν λόγο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Ναυῆ «*Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαών...*» (Ἰησ. 10,12).
Τέτοια **θαύματα διηγείται ἡ ἁγία Γραφή**.

Ἀπ' ὅλα τώρα τὰ θαύματα, τῆς φύσεως καὶ
τῆς ἁγίας Γραφῆς, **ποιὸ εἶνε τὸ μεγαλύτερο**;
Τὸ μεγαλύτερο, τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, ἐκεῖ-
νο πού ἐμπρὸς του ἰλιγγιᾷ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώ-
που κι οὔτε οἱ ἄγγελοι μποροῦν νὰ τὸ συλλά-
βουν, εἶνε αὐτὸ πού ἐορτάζουμε τώρα· ἡ ἐναν-
θρώπησις τοῦ Θεοῦ, ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ.

* * *

Εἶπα ὅτι εἶνε θαῦμα. Μὰ **ἐκεῖνοι πού δὲν**
πιστεύουν εἶνε τυφλοί, εἶνε σὰν τοὺς τυφλο-
πόντικες πού δὲν ξέρουν ὅτι πάνω ἀπὸ τὴ γῆ
ὑπάρχουν ἥλιος, λουλούδια, δέντρα, ἀστέρια.

Ἔτσι κι αὐτοὶ δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ δοῦν καὶ δὲ νιώθουν τίποτα σήμερα. Τί τὸ σπουδαῖο; σοῦ λένε· ἓνα βρέφος φτωχὸ γεννήθηκε σὲ μιὰ φάτην μέσα σὲ μιὰ σπηλιά. Ἔ, λοιπόν; πολλὰ παιδιὰ γεννήθηκαν καὶ θὰ γεννηθοῦν στὸν κόσμο μέσα σὲ συνθήκες φτώχειας...

Ναί· ἀλλὰ **τὸ βρέφος αὐτὸ** διαφέρει ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα. Εἶνε Θεῖο Βρέφος, εἶνε μοναδικό, ἐξαίρεσις. Εἶνε τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων· φαίνεται μικρὸ καὶ ἀδύνατο, ἀλλὰ κρύβει μυστήριο· τὸ φτωχὸ αὐτὸ βρέφος κρατᾷε στὰ χέρια του ὀλόκληρο τὸ σύμπαν. Τὸ βρέφος αὐτὸ κατέλυσε τὴν εἰδωλολατρία, ἔφερε τὴ μεγαλύτερη ἀνατροπή, τὴν ἐπανάστασι τῆς ἀγάπης ἐναντίον τοῦ μίσους, ἐπανάστασι πού ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερα καὶ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων, γιὰ νὰ γίνη «*μιὰ ποιμνίη, εἷς ποιμὴν*» (Ἰω. 10,16). Τὸ βρέφος αὐτὸ **εἶνε ὁ Βασιλεὺς** πού, ἐνῶ γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους βασιλεῖς λέμε «ἔζησαν», «*βασίλευσαν*», ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς ζῆ καὶ βασιλεύει εἰς αἰῶνας καὶ «*τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος*» (Λουκ. 1,33. Σύμβ. πίστ. 7).

Τὸ βρέφος αὐτὸ **εἶνε ὁ Θεὸς** πού κατέβηκε στὴ γῆ καὶ ἔγινε ἄνθρωπος. Τί μυστήριο! Πῶς νὰ τὸ ἐκφράσουμε; Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει ὅτι, ἂν ὁ ἥλιος πλησίαζε τὴ γῆ, ἡ γῆ θὰ γινόταν κάρβουνο. Ἐδῶ ὅμως δὲν χαμήλωσε ἀπλῶς ὁ ἥλιος· πάτησε πάνω στὴ γῆ ὁ ἴδιος αὐτὸς πού ἔφθειραξε τοὺς ἥλιους καὶ τοὺς γαλαξίες, καὶ ἡ γῆ δὲν κάηκε! Γι' αὐτὸ ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος λέει κάπου· Μὴ μοῦ μιλάτε γιὰ ἄλλα θαύματα, **ἓνα εἶνε τὸ θαῦμα**, ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος. Στὴν Ἀθήνα μιὰ κυρία πλησίασε τὸν ἱεροκήρυκα Πανάρετο Δουλιγέρη καὶ τοῦ εἶπε· —Πάτερ, στὴν ἐκκλησία τῆς γειτονιάς μας ἔγινε θαῦμα· ν' ἀνεβῆς στὸν ἄμβωνα νὰ τὸ κηρύξεις. Ἐκεῖνος δὲν ἔδειξε νὰ ἐντυπωσιάζεται. Αὐτὴ στενοχωρημένη ἐπέμενε· —Μὰ δὲν ἀκοῦς, δὲ σοῦ κάνει ἐντύπωση; Κ' ἐκεῖνος ἀπαντᾷ· —Κυρά μου, αὐτὸ εἶνε μικρὸ θαῦμα· τέτοια γίνονται κάθε μέρα στὸν κόσμος. Ἐγὼ ἓνα θαῦμα θεωρῶ μεγάλο· ὅτι ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ κἀν τὸν ἄνθρωπο Θεὸ κατὰ χάριν, κ' ἐγὼ ἀκόμη δὲν ἔγινα κἀν ἄνθρωπος... Σοφὰ λόγια.

Ἀδελφοί μου, τὴν ἐνανθρώπησι τοῦ Θεοῦ **ἐορτάζουν οἱ πιστοί**, ὅχι οἱ ἄνθρωποι τῶν διασκεδάσεων. Οἱ πιστοὶ ὅμως λιγοστεύουν δυστυχῶς. Μικρὸ τὸ ποιμνίον τοῦ Χριστοῦ (Λουκ. 12,32). Ἀλλὰ καὶ ἓνας ἂν μείνη πιστός, κι ἂν ἔρθῃ μέρα πού οἱ ἄνθρωποι τὸν ἀρνηθοῦν, «*καὶ οἱ λίθοι κεκράξονται*» (Λουκ. 19,40), καὶ τὰ ἄστρα θὰ κηρύξουν ὅτι «*Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς· ἀμήν*» (Φιλ. 2,11 καὶ θ. Λεϊτ.).

Τὰ Χριστούγεννα εἶνε ἐορτὴ μεγάλη, εἶνε ἡ ἐορτὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἡ μεγαλύτερη ἀπόδειξις ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐγκατέλειψε τὸν ἄνθρωπο. Εἶνε, ὅπως λένε οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἡ «*μητρόπολις τῶν ἐορτῶν*»· γιατί ἂν ὁ Χριστὸς δὲν γεννιόταν, δὲν θὰ εἴχαμε οὔτε Φῶτα οὔτε Ὑπαπαντὴ οὔτε Σταύρωσι οὔτε Ἀνάστασι οὔτε Ἀνάληψι οὔτε Πεντηκοστή, δὲν θὰ εἴχαμε οὔτε κατορθώματα καὶ βίους τῶν ἀγίων. Ὅλες οἱ ἐορτὲς ἐδῶ ἔχουν τὴ ρίζα τους.

Σὲ μιὰ ἐφημερίδα διάβασα, ὅτι κάποιος μεγάλος ἐπιστήμονας εἶχε βάλει κανόνα στὸν ἑαυτό του, νὰ διαβάζῃ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο ὀλόκληρη τὴν **ἁγία Γραφή**, ἀπ' τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς τὸ κάνει αὐτό; Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι σ' αὐτὸ εἵμαστε ἔνοχοι· δὲν εἵμαστε λαὸς τῆς Βίβλου, δὲν διαβάζουμε Γραφή, Εὐαγγέλιο. Γι' αὐτὸ ξεράθηκαν οἱ καρδιές.

Μέσα στὴν ἁγία Γραφή λοιπὸν ὑπάρχει τὸ ἐξῆς. **Ὁ πατριάρχης Ἰακώβ** βρέθηκε μιὰ νύχτα στὴν ἔρημο ὀλομόναχος. (Ὁλομόναχος; Μὴν τὸ πῆς. Ποτέ δὲν εἶσαι μόνος. Μαζί σου εἶνε ὁ Θεός· καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γεννηθέντος Χριστοῦ αὐτὸ σημαίνει· «*Ἐμμανουήλ, ... μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός*» Ἰσα. 7,14· 8,8. Ματθ. 1,23). Βρέθηκε λοιπὸν μόνος στὴν ἐρημιά, πού ἀκούγονταν τὰ θηρία. Πῆρε ἓνα λιθάρι γιὰ προσκέφαλο, ἔκανε τὴν προσευχὴ του καὶ κοιμήθηκε. Τὴ νύχτα εἶδε ὄνειρο· μιὰ **κλίμακα**, μιὰ σκάλα, πού ἡ βάσις τῆς πατοῦσε στὴ γῆ καὶ ἡ κορυφή τῆς ἔφτανε στὸν οὐρανό, καὶ πάνω στὰ σκαλιά τῆς ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν οἱ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Σηκώθηκε ἔντρομος ἀπ' τὸν ὕπνο καὶ εἶπε· «*Ὡς φοβερός ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἡ οἴκος Θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ*» (Γέν. 28,17).

Αὐτό, ἀδελφοί μου, πού εἶδε ὁ Ἰακώβ, ἡ κλίμαξ αὐτή, ἦταν προφητεία· καὶ σήμερα εἶνε ἡ ἐκπλήρωσις τῆς προφητείας. Ποιὰ εἶνε ἡ κλίμαξ, ἡ σκάλα αὐτή, πού ἔνωσε τὴ γῆ μὲ τὰ οὐράνια; Εἶνε **ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς Θεοτόκου**. Ἀπ' τὴν ὥρα πού ὁ Χριστὸς ἦρθε καὶ πάτησε ἐδῶ, ἡ γῆ εἶνε πλέον ἐνωμένη μὲ τὰ οὐράνια. Ὑπάρχει τώρα γέφυρα. Κι ὅπως ὁ Χριστὸς κατέβηκε στὴ γῆ, ἔτσι καλεῖ τώρα ἐμᾶς ν' ἀνεβῶμε ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό.

Μπρὸς ἀδέρφια μου, πατήστε τὰ σκαλιά! Καὶ τὸ πρῶτο σκαλί, πού γιὰ νὰ τὸ πατήσης χρειάζεται ἀπόφασι ἡρωική, γράφει «*Μετανοεῖτε*» (Ματθ. 3,2· 4,17). Κι ἄμα πατήσης τὸ πρῶτο σκαλί, θ' ἀποκτήσης φτεροῦγες ἀετοῦ καὶ θ' ἀνεβαίνης ψηλά, ἐκεῖ πού εἶνε ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι, γιὰ νὰ πῆς· «*Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης*» (θ. Λεϊτ.: βλ. Ἰσα. 6,3)· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**